

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: FERENCZY MARGIT. (FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA)

Tavaszi hirhozója.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

VIII. ÉVFOLYAM
5. sz.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER

1940. MÁRCIUS
1.

Névnepokról.

Márciusban előforduló névnapok: Március 3. Kunigunda, Kornélia. 4. Kázmér. 7. Tamás. 8. Zoltán. 9. Franciska. 11. Szilárd, Aladár. 12. Gergely. 13. Szabin. 14. Matild. 15. Kristóf. 16. Henriette. 17. Gertrud. 18. Sándor. 19. József. 20. Benedek. 26. Manó. 27. Hajnalka. 28. Gedeon. 29. Augusztá. 30. Izidor. 31. Árpád.

Nagyszülök névnapjára.

*Fehérhajú, drága kedves nagyanyám,
Ólélő két karod nekem a tanyám.
Szeretettel simogatsz és megölelsz,
Kis szívemben te is szeretetre lelsz.
Azért mostan neved napján unokád,
Az Istentől neked minden jót kíván.
Egészségben Isten sokáig tartson,
Élted fája még sok örömet hajtson.*

Marcella néni.

Hogy írjuk?

Rátérünk a „h” belűs szavakra. Ezeket is figyelmesen kell átnézni, mert ezekből is sokat tanultok: habár, háború, hacsak, hacsaknem, hadd! (pl. hadd menjek, vagy hadd el hadd!) de pl. *hagyd* itt már másképp írjuk, hadgyakorlat, hadjárat, hadnagy, hagy, hagyja, hagyjuk, hagyjam, hagyjad, vagy: hagyd, hagyj el! hagyján, haj, hajcsár, hajdu, hajnallik, hajnallott, hajnalló, hajnallás, hajt, hajtja, hatjuk, hajtjam, hajtad, vagy hajtad, halad, haladott vagy: haladt, halaszt, halasszad, halaszd, halhatatlan, de: vigyázat, van egy szó, amit így írunk hallhatatlan, vagyis nem hallható — halkan, hall, hallom, hallod, hallja, halljuk, hallat, hallatára, hallatlan, hallatszük, hallatszott, hallassék.

TOBORZÓ.

Kedves kis cimborák!

Mindig nagy érdeklődéssel olvastam ezt a rovatot. Örömmel láttam, hogy milyen ügyesen toboroznak a lap kis olvasói.

Szeretném, ha a Szerkesztő néni távollétében még nagyobb buzgósággal toboroznátok, kis cimborák, hogy ezzel is örömet szerezzünk neki. Ha megkérítek a nagyokat, a szülőket, bizonyára azok is szívesen segítenek majd nektek a toborzásban.

Böske néni.

Kertészkedjünk kis cimborák!

Régebbi cimboráink már tudják, hogy március hó folyamán megindul a mozgolódás a kertészkedés körül. A kis kertészkedők előszedik az ősszel gondosan elrakott magvaeskákat, rendezgetik, aszerint, hogy melyiket kell előbb és melyiket később vetni. Mert nem mindegy ám a vetési idő. Ezt azoknak írjuk, akik nem régóta olvasói a lapnak és még nem tudják, hogy minden virágnak más a vetési ideje. S a vetési időt fontos ám betartani, mert épp úgy nem kel ki a mag, ha később vetik a rendes időnél, mint akkor, ha idejénél előbb vetik.

Azért itt rendre-rendre ismerteljük egyes, ismertebb virágok vetési idejét.

Petunia, Aprómagvú, tölcseralakú virág. Nagyon kellemes illatu s aránylag kevés utánjárást kíván. S az a jó, hogy kicsi helyen, cserépben, vagy ládikában is díszlik. Úgy, hogy városi, falusi kis cimboráink egyaránt vehetik. Van köztük fehér, piros, lila, rózsaszín de van tarka is. Vetési ideje február vége, március eleje. Mint-hogy nagyon aprómagvú virág, úgy vetik, hogy a földjét homokkal keverik. Egyvári növény.

Tél múltán.

*A tél múltán érzem már a
Derűs, vidám, szép tavaszt...
A boldog fák nyújtózkodnak,
Hogy nőjenek egy araszt.*

*Az utcákon enyhe, kedves
Tavaszi szél lengedez.*

*A mennyei dunyhák pelyhe,
A sok hó, mind tünedez.*

*Kis hóvirág a föld alól
Kidugdossa a fejét.
Nemsokára szín és illat
Környez minket szerteszét.*

*A nap ragyog, kacag reánk,
Elűzte már a telet...
Végre, végre, valahára
Jön a drága kikelet!...*

S. Sillay Erzsébet.

Tavasz hirhozója.

Irta: Vincze Sándor.

Most mikor még rideg a táj
hideg szél fuj, havaz,
Úgy érezed, hogy messzire
lehet még a tavasz.

Szívedet még lenyűgözi
a tél zord varázsa,
Ki hinné azt, hogy már is van
virágfakadása.

Ha kint jársz a cserjések közt
im ámulva látod,
— Jön a tavasz! — örömben
magad elkiáltod.

Előtted a kis-hóvirág
szirmát bontogatja,
Egyszeribe lehull szíved
téli bú-lakatja.

Képzleted, mint a madár
a tavaszba szárnyal,
Újra jálszol a zöld fűben,
a kicsi báránnyal...

Színes lepkék szállodognak
virágról-virágra,
Dalolva rakja a fészket
kismadár az ágra.

Döngicsélve gyűjtögeti
a kis méh a mézet,
Minden élőlénynek öröm
a nyiló természet.

S képzleted, hogy vissza száll
a zord valóságba,
Tavasz üzenetét érzed
a kicsi virágba.

Fütyölsz már a rossz időre,
fagyos szélre, hóra,
Kezedben a közcl-tavasz
virághirhozója.

Nagyapám méhecskéi.

Nagyapót mindnyájan szerettük, mi unokák. Szép számmal voltunk, tizenheten összesen. Szüleink ugyanis öten voltak testvérek, egy fiú és négy lány. Nálunk volt a legtöbb unoka, mi heten voltunk. (hál Istennek ma is, embernyi ember korunkban, megvagyunk mind a heten.) A nagybátyáméknál öt unoka, egyik nagynénémnél három, másiknál kettő — így oszlott meg az Isten áldása. Ez a tizenhét unoka ma is él egy szálig. Csak nagyapó költözött el közülünk jobb hazába.

Érdekes, hogy nagyapánk katonás természetű, szigorú, rendszerető volt, mégis nagyon szerettük, akárhogy pattogott és ráncolta néha össze a homlokát, s mutatta, hogy haragszik ránk, nem féltünk tőle, mert gyermekszívünkkel megéreztük az irántunk való nagy szeretetét.

Amilyen katonás volt ő, úgy nevelt bennünket is, az unokáit. Reggel — Isten ments! hogy még a legkisebb is meleg vizet kért volna a mosdóhoz. Nagyapó csak ránézett volna két sötét szemével, nem szólt volna egy szót sem, de a nézésében benne lett volna minden megvetése, lesajnálása az olyan gyermek iránt, aki fél a friss hideg víztől, vagy, hogy éppen csak az orra hegyét mossa meg.

— Tisztaság fél egészség unokáim! — szokta mondogatni — nyakat, fület szappannal jól megmosni, akkor aztán nem lesztek zehernyásak télen sem.

Igy is volt. Igaza volt nagyapónak. Azok az unokák, akik a telet nagyapóéknál töltötték, még csak meg sem náthásodtak.

Ilyen volt a mi nagyapánk. Hetven kemény, munkában töltött év nyomta a vállát, de még mindig versenyt dolgozott, ha kellett a fiatalokkal.

Augusztus utolsó napjaiban, minden évben sorrajárta az unokákat:

— Nő, hol a bizonyítvány! Elő vele, Sándor! Margit! Ellus! Ernő! Irén! Ibi! Pista! Bandi! Összeszedte s átvizsgálta valamennyiét. Szeptember 1-én maga köré gyűjtött valamennyiünket, s vitt bennünket beiratni az iskolába. Mi boldogan és büszkén mentünk nagyapóval, mert azt láttuk, hogy vele még az igazgatók is megkülönböztetett tisztelettel beszélnek. S bizonyos önbizalmat fejlesztett ki bennünk, de féltékenyen is vigyáztunk rá, hogy szégyent ne hozzunk valami tettünkkel nagyapóra.

Tizenhét unokája volt nagyapónak, de éppen azért, mert őt úgy szerettük, szégyelltük volna, hogy intővel állítsunk valaha nagyapó elé. Inkább megtanultuk mindig a leckét.

*

Rajtunk, az unokákon kívül a méheket szerette még legjobban a mi nagyapánk. Szép méhese volt, valami hatvan család benne, mind rendben tartott, tiszta kaptárokban.

Ha nem velünk foglalkozott nagyapó, az unokákkal, akkor mindig a méhesben dolgozott. Mindig akadt ott munka és soha meg nem unta volna a méhekkal való foglalatatoskodást.

Tízéves leányka voltam abban az időben. tanulniszerető, komoly gyermek. Látta a nagy-

apám, hogy érdekel a méhek élete, sokszor behívott a méhesébe. Magyarázott a méhecskék szokásairól, életéről, hogy a méheknél nem úgy van, hogy mindenki külön gyűjt magának télire eleséget, mint más állatok, vagy az emberek, a méhek közös vagyont gyűjtenek, s ha télen nincs kiinn a mezőn eleség, így a közös vagyontól mindnyájan részesülnek. A királynőt nagy tiszteletben tartják, ha netán megsemmisülne a közös vagyont, az alattvalók inkább elpusztulnak, de az utolsó eleséget is a királynőnek hagyják meg. Nagyon szerettem hallgatni a nagyapó előadását és sokszor megfordultam a méhesében.

Egy esős, hűvös nyár után, nedves ősz következett. A méhecskék nem tudtak a nyár folyamán mézet gyűjteni, s így már kora ősszel meg kellett kezdeni a télire elraktározott élelmiszerkészletet. Szomorkodtak is érte a méhecskék. Ez még nem lett volna olyan nagy baj, de a hideg, hűvös időben meghűltek, és járvány ütötte fel a fejét közöttük. Napról-napra hullottak, pusztultak a szorgalmas kis jószágok. Naponta harminc-negyven halott méhecskét sepett össze fájó szívvel nagyapó.

Jó darab ideig nem voltam akkor a méhesben, mert sok volt az iskolában a tanulnivaló. Egy szombat délután nagyapó ismét a méhesben volt, én is bementem hát hozzá. De, a más-kor vidáman magyarázó nagyapó most nagy szomorúsággal ült az egyik kaptár mellett. Nehezen ment, de lassan mégis csak elmondta nekem szomorúsága okát. Kinyitotta fenn a kaptár üvegfedelét, s megdöbbenve láttam, hogy a kaptárban semmi élet nincs. Pusztulás, pusztulás mindenfelé.

Az történt, hogy a közeli kertek egyikében rabló méhek ütöttek tanyát. Ezek is méhek, de elvadult méhek, amelyek nem dolgoznak, sem mirekellő, haszontalan teremtesek, abból élnek, hogy elrabolják a szorgalmas, munkás méhek mézvágyonkáját. A rabló méhek kémeiket szerte küldték, hogy kutassák ki, hol volna zsákmányolásra alkalom? Ezek megfordultak a nagyapó méhesében is, látták a kaptár családjának a gyengülését. Rögtön hírül vitték a dolgot. Nosza, azonnal haditanácsot tartottak a rablók, s nem sokáig várakoztak, egy óvatlan percben, amikor nagyapó nem volt ott a méhesben, meglámadták a legyengült méhesaládot. A bejárat őrei próbáltak védekezni, visszaverni a támadókat, de nem volt már hozzá erejük. Azon kevesek, akik még harcoltak, a királynő köré gyűltek, s azt védelmezték, míg mind egy szálra el nem hulltak.

Igy maradt pusztán, árván az a kaptár...

Tízéves kislány voltam, de abban a percben megértettem, hogy mért kell nekünk minden reggel, derékig friss vízben mosdani. Azért, hogy egészségesek legyünk és erősek. Mert az egészségesben van az erő és az erőben az élet.

Nagyapánk tudta ezt és azért nevelt bennünk olyan katonásan. Ismerte az emberek életét, látta, hogy az emberek között is úgy van, mint a méhek világában: az egészségesek, erősek boldogulnak, a gyenge, hitvány teremteseket félreteszítják az útból. De azt is tudta, hogy kell lenni egy erőnek, amely az egészségeseket is összetartja egy családban, hogy szét ne hulljon az a család, de egymást baj, veszedelem idején segítse, s ez nem lehet más, csak a szeretet. Ő példátadóan sugározta ki magából az összetartó szeretet-erőt. Aldja meg érte az Isten haló porában is.

Telekyné Ferenczy Marcella.

Találós vers.

*Egyedem-begyedem kendertánc,
elszakadt a meselánc...*

*Jutka ne mereszd a szemed:
kapj fel gyorsan egy lánc-szemet.*

Volt... volt... hol nem volt...

Volt egyszer egy drótostót.

Drótostótnak nagy zsákja:

Zsákban három macskája.

Piripócsra ment a tót:

Piripócson volt egy bolt.

A boltban száz tekeres drót:

Drótért ment a szegény tót.

Ment ... ment ... mendegélt ...

Egyszer csak egy hidhoz ért.

Szembe vele — bíz' úgy volt —

közeledett három tót.

Minden tótnak nagy zsákja:

zsákban három macskája.

Mondssa gyorsan kicsi Jóska:

Hányan mentek Piripócsra?

L. Ady Mariska néni.

Szánkázók.

Tündéreké.

Ez a három kedves kis tündérke táncolt bűbájos tündértáncot az Uj Cimborá dec. 17-én „Jóteknony bazár” c. előadásán. Nevük: Főedli Grete, Weiss Klárika és Daróczi Bó-

zsike. A táncokat Bartunek Titi tánctanárno tanította be sok fáradsággal, de mégis szép sikerrel.

Bimbi és Botond kalandjai.

(Folytatásos gyermekregény.)

Írta: Vadnay Dezső.

Bimbiék ördögöt látnak.

Bimbiéknél egy idő óta nagy sürgés-forgás volt. Mindenkit mozgósítottak, akit csak lehetett, még Bimbit is, pedig ő volt a legkisebb gyerek a háznál. A boltba küldözgették, cipészhez szalasztották, máskor meg a kalaposnónél kellett megsürgetni az átalakítást, aztán igen gyakran akadt valami üzenő a rokonok számára is.

Bimbi mindezt örömmel végezte, mert a fűszeresnél mindig kinézett egy kis nyálankosság a rokonónikék is kedveskedve halmozták el minden jóval, de legjobban azért örült, hogy Botondékhöz is mennie kellett, már pedig neki mindig akadt valami fontos megbeszélővalója kedves barátjával, Botonddal.

Most éppen oda kellett mennie. De ő nem ment, hanem szaladt. Mit szaladt? Futott, rohant s csak akkor állott meg, amikor beleütközött barátjába. Még az orrukát is összeütötték.

— Tudod mi újság? — szólt lihegve.

— Mi? — kérdezte nagy érdeklődéssel Botond.

— Nemsokára lakodalom lesz nálunk.

— Hogy-hogy? Miféle lakodalom?

— Hát tudod, férjhez megy a nővérem, Sárka és én ennek nagyon örülök, mert a legutóbbi időben olyan kiállhatatlan lett.

Máskor mindig volt egy-két kedves szava hozzám; felemelt, megcsókolt, de amióta az esküvőre készülnek, meg se lát, csak a boltokat bújja, és folyton varr. Engem mindenben mellőz, csak küldözgetni vagyok jó neki.

— Szakasztott az én sorsom! — kiáltott fel Botond. — Az én nővérem is így tett pont az esküvője előtt. Persze, azóta már változott a helyzet, mert amióta asszony lett, jobban szeret, sokszor magához ölel és mondogatja: ha neki egy olyan kedves kis fiacskája lenne, mint én!

— Lehet, hogy az én nővérem is meg fog változni, de ez a jövő titka. Fontosabb, hogy ti is ott lesztek a lakodalomban, így te is és egymás mellett fogunk ülni. Meglásd, milyen jól mulatunk majd!

— Pompás!

— És ami még fontosabb, tele ehetjük magunkat cukrászsüteménnyel. Már megrendeltük a cukrásznál, egyik jobb lesz mint a másik.

Botond szeme erre nagyot csillant. Mohón kérdezte:

— Hát torta lesz?

— Amennyi belénk fér! Mogyorós és csokoládéstorta. Te melyiket szereted?

— Mindegyiket!

— Én is!

Miután így felesigázták egymás étvágyát a cukrászsütemények iránt, alig várták, hogy elérkezzék a lakodalmi napja. Mindennap számolgatták a hátralevő időt, heteket, napokat, végre elérkezett az utolsó nap is.

Hogy mennyi bonyodalom és rendezni-való akadt ezen a napon a leányoknak Bimbiéknél, a két fiút az egyáltalán nem érdekelte. Ők csak egyetlen dologra összpontosították minden gondolatukat, a megehető tortákra és egyéb nyálánkságokra. A lányok erre a napra szépen átrendezték a lakást, alig lehetett ráismerni. Amit lehetett kihurcoltak a két egymásbanyiló szobából, s középre hosszú, fehér terített asztalokat helyeztek el, egy másik szobát pedig teljesen kiürítettek tánchelyiségnek, csupán a zongorát hagyták benne. A gyerekeknek külön szobában terítették, hol a főszerepet természetesen Bimbi és Botond vitte, társalgásban és szórakozásban előljártak.

— Te, — szólt halkán Bimbi, — keveset együnk mindenből, hogy a süteményeknek legyen helye!...

— Magam is ezt akartam mondani. Az előételeket csak megkóstoljuk, a pecsényefélékből is keveset eszünk...

— Csitt! már hozzák is a levest...

A gyermekcsereg hangos örömmel fogadta a lakodalmi vacsora első fogását, csak Bimbi és Botond ült fagyosan a helyén s alig nyúltak hozzá. Nagyon finnyásan kanalaztak bele, de már is letették a kanalat. A főzelékfélékkel is röviden bántak, csak a pecsényéből ettek bővebben, de azt is csakhamar félre tették. A többi gyerekek még javában ettek, mikor Bimbi a Botond füléhez hajolt és bele-sugta:

— Gyere!

Észrevétlenül kiosontak a szobából. Bementek a konyhába, ahol alig volt talpalattnyi hely. Mosogatás, tálalás, edénycsörömpölés hangos zenéje töltötte be a konyhát. A két fiút észre sem vették bent a nagy elfoglaltságtól. Akadálytalanul benyíthattak az éléskamrába, ahol fel volt halmozva a rengeteg étel, ital s egy nagy asztalon pedig különféle sütemények pompáztak a terítő alatt. Ezt keresték Bimbiék éppen s éles szemükkel menten észrevették a sütemények között hallgatógon megülő tortákat, melyet frissen szállított a cukrász. Mivel az idő drága volt, nem sokat teketóriáztak vele, csak úgy kapásból magukhoz vettek egyet s bevitték a szobájukba. Ott Bimbi az asztal közepére helyezte s miután becsületszavát vette a kicsiknek, hogy a legkínosabb vallatások ellenére sem árulják el őket (már mint Bimbit és Botondot), felszeletelte a tortát és kiosztotta köztük. Hogy magának és Botondnak aránytala-

nul többet juttatott, azt a többiek is méltányosnak tartották.

— Siesetek megenni, — szólt a gyerekeknek, — s ha valaki jönni találna, dugjátok el, nehogy baj legyen belőle!

A gyerekek esodálatos szófogadók voltak. Alig mondta ki Bimbi, szájukban már el is tüntették az utolsó falatot, csak még az ujjaiuk hegyét nyaldosták végig, aztán híre sem volt a tortának.

— Még egyet! — sugta Botond Bimbi-nek. — Egy csokoládésat...

— Gyere!

Másodszor is nagyszerűen sikerült minden. Sőt még jobban, mert nagyobb volt a torta és tiszta csokoládés, amit mind a ketten nagyon szerettek. Igaz, hogy a többiek is szerették, de mire bejutottak vele a szobába, már csak egy kis töredéke maradt meg, a többi útközben elfogyasztották.

— Aztán némák legyetek, — intette őket Bimbi, mialatt szétosztotta a kis maradékot. — Szót se róla!

De ezt felesleges volt mondani, némák voltak azok úgyszólván, mint a sír. Már addig, amíg tartott a tortából. Mikor azonban lenyelték az utolsó falatot, egyik is, másik is megszólalt:

— Még egy kicsit, Bimbi! Hozzál még Bimbi!

Bimbi és Botond szeme összevillant. Nekik sem volt még elég. Elmentek újra. Hát, ahogy széjjelnéznek az éléskamrában, látják, hogy az egyik tortára nagy fehér betükkel ki van pötyögtetve: „Éljen az új házaspár!”

— Na ez jó lesz, — szólt Bimbi. — Ez finom csokoládéval van töltve. Igaz, hogy nem nekünk szól, de Sáríkáknak majd elteszünk egy darabkát, az az utálatos Bandi bácsi meg egyen kekszet. Ő ugyanis nagyon szereti a kekszet. Tea mellé mindig kekszet szokott kapni.

— Te, ezt ne bántsd, — szólt az óvatosabb Botond. — Észre fogják venni, meglásd...

Már miről vennék észre?

— Mert csak egy ilyen van.

— Na és?

— Kutatni fognak utána.

— Hátha más ette meg? Majd ráfogjuk a kuktára.

— Igazad van, erre nem is gondoltam.

Ebben egyeztek meg és elvitték a betükkel készített tortát is, melynek láttára a gyermekcsereg hangos ünneplésben részesítette az „ifjú párt”, már tudniillik Bimbit és Botondot. Torkukszakadtából kiáltották:

— Éljen Bimbi és Botond!

(Folytatjuk.)

Kutykuruty Tóni izgalmas mérkőzése Etyepety Kajetán úrral.

A képeket rajzolta s a szöveget írta hozzá Papp Jankó bácsi.

19. kép.

*A bácsi odavan. Kati néni mérges,
Amit mond, az nem csak kellemes és édes.*

*Az ágyat, párnákat nézi s jól felhányja
Nem bánja, ha szakad, a bácsi dunyhája.*

A láthatatlan lélek.

— Székely mese a Kisküküllő felső folyásáról. —

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Írta: Ósz János.

Egyszer volt, hol nem volt, volt a többek között egy király. Volt ennek a királynak egy ügyibe való, szép szál, dali fia. Hát ez a fiú észreveszi egyszer, hogy ahányszor csak ő megy az anyjához, mindétig nevet, ha pedig az édesapja ura, örökkéig könnyez. Kérdi az anyjától:

— Honnan van az lelke édsanyám-asszony, hogy kied egy darabtól fogvást, ha engem lát, mindétig nevet, ha apám uramat, mindétig könnyez?

— Onnan van az, kedves gyermekem, — mondja a királyné, — mert én immár nem sokáig élek s a halálom után a te apád urad az ördögös szülét veszi feleségül, hogy miért kell olyan személynek foglalni el helyemet, hát ezért könnyezek, ha édsapádat látom. Az ördögös szülének van egy puccos leánya s kényszergetnek téged, hogy azt vedd el feleségül, de te azt nem teszed meg, azért nevetek én valahányszor tégedet látlak.

Csak annyit hallák-e?, hogy a királyné maga jóslata csakugyan valóst bételik s nem sok idő rátelve meghal. S ha meg, alig is hogy elföldelték úgy, ahogy a szegény királynét, még egy pár hét se járt le utána s már a házhoz került az ördögös szüle a maga heje-huja, puccos lányával.

Na, csak annyi, hogy telt-múlt az idő, minden nappal egy nap. De hát egyszer azt

mondja a király, azt a mostoha is a királyfi-nak, hogy házasodjék meg már s vegye feleségül a mostoha testvérét, hogy a vagyon se kerülne arra-erre, idegen kezekre. Azt mondja rá a kiályfi, hogy há immá, hogy tudna ő most megházasodni, mikor olyan nyavalyás beteges? Az apja ura igazat is adott neki, mert amióta csak a királynét eltemették, anynit búsult, gyöntölődött árva feje, hogy csakugyanvalóst belébetegesült.

Hanem volt, ahogy volt búja, gondja eherréig árva fejének, de ez minutumtól fogvást igazán nem lölte Úristenes helyét, úgy elfogá a nagy keserűség. Azt mondja egyszer a királyi kocsis neki:

— Ugyan felséges királyfi, minek venynekedik olyan halálosan, mikor az árt a gyenge egészségének?

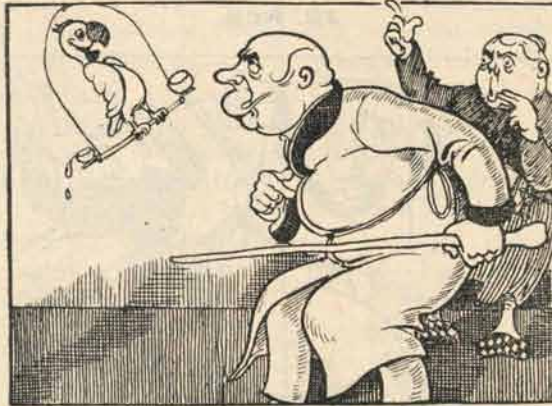
— De mi közöd hozzá? — kérdi a királyfi.

— Nekem semmi annál egyéb, — elkezd a kocsis, — hanem csak annyi, hogy ha a királyfi szavamat hallgatná, egy cseppnyég se bänná meg a dolgát. Kérezzék el az apja urától országot bélátni, szerencsét próbálni, de senki mással el ne menjen, ha kell a szerenese, hanem csak velem.

A királyfi elgondolja, hogy biz annak a fele se tréfa, amit ez a kocsis ehejt tanácsola, hát kapta magát s egy szemperere az apja szobájába vala audienciát, szabadságot kérni

Kufykuruty Tóni izgalmas mérkőzése Etyepety Kajetán úrral.

20. kép.

A béka meg közben a nótáját fujja,
Gondolja másnak fájt, nem neki az ujja.
Papagály is nevet, szörnyen hahotázva,
A bácsit meg néni a hideg kirázza.

„Hah te vagy oly merész Lóri papagályom?
Am most megbosszulom düh s méreg
dagályom.

az utazásra. Mert a királynak is tetszett a gondolat, hamarosan el is engedé. Na, ha el, mondotta is helyből a kocsisnak az úrfi, hogy csak készüljön ízibe, mert másnap indulnak. Ha igen, hát készült is az eleget. Egyik szegeletből a kerékszert, a más libból szeker-aljat, innen ezt, onnan azt, hogy az egész kocsiszekér nem volt egyéb összeszedett, hint-hánt-vetett, abajdak tik-táknál.

Másnapra virradva befog a pajtából két görhös vasderest, amelyik csak úgy volt oda-lökve a királyi pajta egy szegeletjébe né, ízékre. S avval nagy ízibe, köd előttem, köd utánam, útnak indulának.

Hanem akármilyen lopva akartak is útra kelni, mégis észrevette a király s eleget hogy:

— Hó! né! megálljatok, hiszen az nem is királyi fogat, hanem csak olyan né... Nem volt kinek beszélni, mert úgy elmentek azok, mintha csak a föld nyelte volna el.

Amint elhagyták a várost, megállítja a kocsis a lovakat:

— Na, — mondja akkor, — én tovább innen egyet se megyek, amíg fel nem fogadja az úrfi, hogy nekem parancsolni nem fog, de egyszer se.

Mit volt mit nem tenni, fel kellett fogadni, de még fel is esküdni a kardjára.

Avval akkor tovább indulának, de úgy elvederedtek abból a tett helyből, szép pipaszó mellett, hogy csak az Isten lehetett tudója. Értek egy világ nagy síjátságúra (síkság). A síjátság közepe táján hát egyszer csak köd előttem, köd utánam: megnyilalik a föld s ők voltak, nincsenek, föld alá merültek. Hanem alig térhete magához a királyfi erre a

esuda föld alá merülésre, máris egy eleven országot látott maga előtt. Hát csak annyi, hogy itt se tehetének egyebet, mentek, men-degéltek továbbat is az úton egy felé. Estére kelve a két vasderes egy gyönyörűséges, kristályveretes gyémánt palota előtt magától megállott, magától ki is fogódott. A királyfi a kocsissal felballagalt a palotára. Hát ott egy arany foglalatú, szürke márványasztalon két teríték készen várja őket. Mert erőst éhesek voltak, egyet se kérdezték, nekik van-e, nem-e, az étel feltéve, jóllakának a fáin főz-tekből. Azt mondja a kocsis a vacsora után:

— Na felséges király úrfi, ez a két ágy is a miénk.

— Felségedé az a királyi ágy, enyém pedig az a másik eccerű.

Mert erőst ki volt fáradva a királyfi a sok utazástól, le is feküdt helyből s ha le, el is aludt egy perc alatt. A kocsis azonban félkönyökre könyökölve pipálgatott egymagában. Egyszer nyilik az ajtó s egy lát-hatatlan lélek béköszön, hogy:

— Szerencsés jó estét!

— Adjon Isten, — mondja a kocsis.

— Beh szépen alszik az a királyfi, — mondja a lélek, — hanem ha a legközelebbi városban magától muzsikáló, szépen szóló, szép muzsikát meg nem veszi, nem lesz szerencséje ezen a világon. Aki alszik, az nem hall, aki nem alszik hallja meg! — s azzal ahogy jött, úgy látatlauba el is ment.

Reggelre kerülve lódul a kocsis lovait megnézni. Hát azok már kifejelve, meg-itatva, készen várják az indulást. Jól van! útnak indulának s abból a tett helyből addig

Kutykuruty Tóni izgalmas mérközése Etyepety Kajetán úrral.

21. kép.

Vesz egy hosszú botot s Lóri feje koppan.
A szegény madár ott fel is fordul nyomban.

Szeméből, mint krajcár, akkora könny^o
cseppen,
Kati néni védőn mindjárt mellé libben.

megdéltek, míg egyszer hogy, hogy nem, újra a napvilágon vannak egy világnagy város előtt. De találtak is ott olyan szépen szóló szép muzsikát s hallották annak annyi szép nótázását, hogy a királyfi akármilyen drága áron is tüstént megvéve, úgy megszerette. S csak amikor megvették, akkor látják, hogy hiszen abban kész vetett ágy is van. A muzsikát fel ahajt a szekérre s avval úgy elvederedtek újra, hogy éppen egy királyi város előtt állapodtak meg. Akkor a kocsis a királyfit fektette a muzsikába s a muzsikát szebbnél szebb nótákkal muzsikáltatni kezdte. Hiszen, ha igen, gyűlt is a sok nép a szép nótázásokra úgy, mint egy nagy sokadalomba. A király leánya is meghallja, hát ő is elment megnézni, hogy mi esudabogár az? S úgy megtetszik a szépen szóló szép muzsika, hogy a kocsistól helyből megvette s a palotára szállíttatá, s helyből húzatni is kezdte a szebbnél szebb nótákat. A fejével biccengette, a lábával tappogtatta rá a taktust. S addig-addig hallgatta esudaszép nótázásokat, hogy a bársony kanapéján elaludt belé. Alighogy békoppant a szeme a királyleánynak, a királyfi is tüstént ki a muzsikából. S addig-addig bámulta a esudaszép királykisasszonyt, míg egyszer csak mit gondolt, mit nem, jó nagyokat cupantott a két oreájára.

Hej én teremtem, megtartom, hogy patant fel erre a szépséges kisasszony, hogy ki Isten teremtése lehet most itt, hogy jöhetett ide zárt ajtókon, istrázsákon keresztül?

Hát jó! A királyfi elmondott mindent, de még azt se hallgatta el, hogy ő királyfi hogy ő sokat jött-ment, hanem ilyen igézni

való, esudaszép leányt még soha nem látott nagy világjártában, napja csillagjában s tudja meg a kisasszony is, hogy neki felesége kell legyen, mert nála nélkül neki már nem élet az élet, úgy megszerette. Jól van! Hát csak annyit hallák e, hogy ahajt a leány is elmondá, hogy neki a szerencsés királyfi a vőlegénye, holnap lenne az esküvő, de ő nem szereti a vőlegényét, hát Isten neki, legyenek egymásé, ha megszökhetnének annyi istrázsán keresztül. Na, hiszen hallák e! Meg is szökteté a, olyan Uristenes ügyességgel, hogy azt senki teremtett lélek észre nem vevé az egész élő palotán. A kocsis a két vasderessel a város végén várta már. Ahajt szekérre ülének s abból a tett helyből egy nyuguba éppen abba a földalatti országba s ott is ahhoz a szürke márványpalotához vederedének, ahol az elébb is megháltak. Két királyi, egy pógári teríték, két királyi egy pógári ágy készen várta őket. Ha így alig is hogy megvacsoráltak úgy ahogy, tüstént feküdt le a királyúrfi, de még a királyleány is. S alig, hogy letették a fejüket, már is békoppant a szemük. A kocsis úgy félkönyökre könyökölve pipáldogált az ágyán egyedes egy lelkiere. Egyszer hát csak nyilik az ajtó, lépik bé a láthatatlan lélek s elkezdéeli, hogy:

— Istenem, be szép egy pár lélek alszik abban a két ágyban. Beh egymásnak teremtette az a jó Isten is őket. De hogy legyenek egymásé, amikor alig érnek haza, a királyi mostoha a királyfit fakó táltosra ülteti, hogy lóháton jelenjék meg az apja ura előtt, hanem az a táltos úgy vágja a földhöz, hogy nyomban ott lelje a szörnyü halálát. Ki ezt

hallja, el is mondja, térdig kőbálvány lesz. Ha ez nem sikerül, a gonosz mostoha pohár borral kínálja meg a szegény királyfit, de ez a bor élő méreggel lesz edzve s hogyha iszik abból, szörnyű halált iszik; ki ezt hallja s tovább adja, övig lesz kőbálvány. Ha ez sem sikerül, éjszakára külön palotára teszi a szép fiatal párt, csakhogy azon éjen a gonosz mostoha sárkány kigyóvá lesz s a falon keresztül befurkodik magát, agyon marja őket; aki hallja s tovább adja, egészében kőbálvány lesz.

— Az alvó nem hall, az élő értsen. Avval a láthatatlan lélek kívánt jó éjszakát s — emeg volt.

Reggelre osztán kocsira ültek s egy nyuguba haza vederedtek.

Haj! lelkem szentem, most légy velem, hallák-e milyen rendelkezést vitt véghez az az ördögös szüle királynéja, hogy így s hogy úgy fogadják a párokat királyi módon. Alig is ért a királyfihoz, hízkelni kezdett Ur-istenesen, hogy így édes fiam, hogy úgy kedves gyermekem, lóháton menj az éd's apád alá, mert úgy illendőség, s vezették is elé helyből a fakó táltost. Igen, csak hogy a kocsis is eléugrék helyből s egy szempillantásra lecsillanté a fakó fejét.

Na hiszen, lett is erre el ne hadd, hogy így, hogy úgy kell tenni az ilyen kocissal: tüzelt a királyné. De a királyfi egy fél szó nem sok, még annyit se szólt. Az ördögös szüle abból a tett helyből egy miccentésre hazalodúla s hozta a pohár bort a királyfi számára. Ha igen csak annyi is leve, mert a kocsis újból eléugrék s egy peccintés alatt kicsapá a poharat a királyné kezéből. A királyné újból nyelvelt, hanem a királyfi csak a vállát vonogatta rá. Az öreg király azonban bezzeg, hogy örvendezett, hogy a királyfi ép-kézaláb hazajöhetett a nagy ország-világjárásból, mert hiába, mégis csak az volt az egyetlen fia, hát erőt szerette. Mindjárt helyből papot hoztak, a királyfi a leánnyal egy pár lettek asztalt nyuztak, ettek, ittak s még a vén király se szégyelte a nagy örömeiben, vén léteire is eljárni a csüddögölöt.

Éjjelre az ördögös szüle a párokat nagy hízkeléssel a szürke márványterembe kalauzolta hálni. De éjjelre kerülve sárkány kigyó képében furni kezdette a falakat keresztül, hogy a fiatal párt elpusztítsa. Csakhogy a kocsis se vette tréfának a dolgot, — mert, hogy szavam ehejt egymásba keverjem, — ő már előre a szobába lopózkodott s kivont karddal várta, hogy miből is lesz csak a mirigy halál? Alig furkódta bé fejét az árnányos királynéja, már a kocsis is odanyujtott a kardjával. Hanem akármilyen ügyesen tette is ezt a kocsis, vissza tudá rántani olyan ízibe a fejét az ördögös boszorkány király-

néja, hogy a kocsis csak az orra hegyéből és az alsó ajakából csillenthetett le annyit a mennyit, — na ezt aztán zsebre is raká. Csapott is lármat erre a rossz májú boszorkánnya, hogy: tolvajok, rablók törtek az új párra, hogy az egész élő királyi vendégség mind oda csődült. Benyitják az ajtót s hát igazában ott kapják a kocsist kivont karddal a fiataloknál. Ha ott el is viték a szegény hűséges eselédet s minden kihallgatatlanul halálra ítélték. Az akasztóhelyen megszólal a kocsis, hogy ő készen a halálra, de halála előtt engedjék meg a maga igazolását. Jól van! hát teljesítik is, mint utolsó kívánságát, Ekkor elémondja, hogy s mit mondott neki egy láthatatlan csudalélek. Hogy menté meg három izben is a szörnyű haláltól a király úrfit s a feleségét. Hogy került be már előre a palotára, hogy vágthatá a boszorkány királynének csak az orra hegyét s az alsó ajakát, de elémondá a csudaléleknek azt a kijelentését is:

— Ki ezt hallja s tovább adja, egészében kőbálvánnyá lesz s ahogy ezt is elmondá egészében kőbálvánnyá lett.

Hanem a szegény öreg királynak se kellett ennél több. Amint egészében meggyőződött, hogy neki milyen rosszmájú, ördögös jószág felesége van egyet se renyekedett sokat, hogy mit tegyen s mit ne, de a nagy erős mérgében, keserűségében helyből kivégezteté.

Bezzeg volt búhanat, gyász az új párnál, amikor reggelre kerülve, meghallák az esetet. Mert az az egész dolog olyan ízibe történék a szegény kocissal, hogy fáradt kimerültségükben, mély álmukban, csak, amikor már minden elmúlt, tudhatták meg az egész históriát. Meg is látogatták az napságtól fogvást minden Isten áldotta napon a szegény hűséges eselédet.

Egyszer, amint nagy idő rátelve a bálványnál újra megjelentek, a kiesi, alig járnai kezdő király urfi a szoborra esett, három csepp vére a szoborra cseppent, amitől a szobor pattogzani kezdett s hát láss csudát: a királyi kocsis abb' a minutumba kilépett a szoborból.

Ha ki, lett is öröm olyan, hogy a már csak megjárt arra az áldott szent napra.

A királyfi a nagy örömeiben vendégséget csapott s olyan mulatságot, hogy az egész nagy királyi város zengett a zenétől. A királyi kocsist a királyfi a vendégség előtt úrnak öltöztette, hoppmesternek tette, magához ültette s ez minutumtól fogvást máig is élnek, ha meg nem haltak.

Aribaba és a lovagja Paprika Jancsi.

Írta: Csernyné Veterány Viktoria.

Évike még a mult évben kapta az arany-szőkehajú Ari babát. A csörgős sapkájú Paprika Jancsit meg Lacika.

Eleinte örültek a gyerekek szép babáiknak, de később, mikor már kissé elkopott a ruháscájuk, bepiszkolódott, egyre kevesebbet játszottak velük. Néha napokig is a játékdoboz fene-kén pihentek, szomorúan tanakodva, miért nem kellene már a gyerekeknek, amikor ők semmi rosszat nem tettek. Nem sírtak, mikor a gyerekek vigyázatlanul, fésülés közben, a hajukat tépték. Nem jajgattak, mikor a földre ejtették. Sőt még azt is hagyták, hogy Lacika doktor bácsit játszva, leoperálta ujjacskáit. A nappali életük így szomorúan és lassan telt el.

De nem így az éjszaka. Az mindig vidáman s boldogan telt el. Ilyenkor Ari baba megszépült, haja visszanyerte aranyszőke színét, ruháscájja szép új s vasalt, fehér harisnyás lábacskáin lakk-cipőcske feszült. Szép elegáns baba lett megint, mintha most húzták volna ki a bolti skatulyából. Hát még milyen nagy változáson ment át Paprika Jancsi. Az ő kis nevetséges rongyfigurája megnőtt s délceg lovaggá változott. Arany-zsinóros egyenruhát hordott. Így megszépülve aztán beültek a játék-repülőgépbe, mely éjjelenként megnőtt s úgy repült velük babaország felé, akár egy komoly repülőgép.

Ott aztán Paprika Jancsi kisegítette udvariasan a szép Aribabát s elmentek otthonosan a kicsi babaváros utcáskáin. Ha kedvük tartotta, beültek egy kis hintóba, vagy autóba s így ment minden baba a kijelölt munkahelyére hétköznap. Az egyik ruháscskát varrt, a másik cipőcskét készített, a harmadik kalapocskát. Ezekért a kicsi ruhákért, cipőkért s kalapokért minden évben egyszer eljöttek az angyalok, mert ezekbe öltöztették az ő általuk készített karácsonyi babákat.

Igy folyt babaországban a hétköznapi munka. Vasárnap azonban pihentek és szórakoztak. Most is éppen vasárnap volt. Így Aribabát az ő hű lovagja először elkísérte a babatemplomba, majd innen autóba ültek s a híres baba bálba hajtottak. Itt volt aztán élet. Táncoltak, kacagtak a szebbnél szebb babák a fényesen kivilágított pazar bálteremben, melynek egyik legdíszesebb emeleti páholyában a babakirály s babakirályné figyelte a keringőző babákat. Minden évben új királyt s királynét választottak maguknak a babák. Mindig azt, aki szorgalmával legjobban megérdemelte.

Paprika lovag is felkérte Aribabát táncra s elvegyültek a többi táncoló babák között.

Hajnaltól megszólalt egy gong. A babatársaság percek alatt elhagyta a báltermet s siettek hazafelé nappali otthonukba. Aribaba és Paprika Jancsi is sietve felszálltak repülőgépükbe, mely percek alatt vitte őket haza. Itt ismét élettelen, kopott babákká változtak. Így ment ez hetekig s hónapokig, míg aztán érkezett a babakirály választás napja. Folyt a nagy előkészület az ünnepekre. Minden fiúbaba azt remélte, hogy ő lesz a király. A lánybabák meg királyné szerettek volna lenni. Ezért igyekeztek szorgalmasak s jók lenni, hogy rájuk essen a választás. Tudták, csalni nem lehet, mert a király, mielőtt megválasztja utódát, felveszi mindentlátó szemüvegét s ezzel választja ki a legméltóbbat.

Ez alkalomra minden baba az előírt legdíszesebb ruháját vette magára. Aribaba s Paprika Jancsi is kiöltöztek, nem mintha ők remélték volna, hogy a választás rájuk esik, hanem, mert tiszteletlenségnek tartották volna az ünnepeken megjelenni más ruhába, mint amilyen elő volt írva. Beszálltak a repülőgépbe, vitte őket az ezüstsínű gépmadár villámgyors sebességgel.

Szép, tiszta holdvilágos éjjel volt. A földön fehéren gígyózott az országút, s a hold visszavisszanevetelt rájuk a rohanó kis patak vizében. Egy vigyázatlan kis bagoly túl közel repült gépjűkhöz, a légszavart elkapta s a szegény kis állat sebesülten a földre zuhant. „Utána!” mondá Paprika Jancsi. — „De akkor elkészünk a királyválasztásról”, mondá a kormányzó ülő repülő-tiszt baba. „Fontosabb egy kis élet megmentése”, szólott közbe Aribaba. Leszálltak a földre, megkeresték a kis beteg baglyot. Bekötötték vérző szárnyát s lábát.

„Messzi laksz, kis bagoly?” — kérdi Paprika Jancsi. „Az erdő túlsó felén lakom, ezen a nagy hegyen túl”, — felelé a kis sérült bagoly.

Felszálltak, a repülőgéppel magukkal vitték a kis vigyázatlan baglyot, hogy hazaszállítsák otthonába. A hegyen túl leszálltak, betették a kis baglyot fészkébe, s most már sietve repültek babaország felé.

A királyválasztás már nagyban folyt, mire ők megérkeztek, de még így is soká kellett várniok, míg rájuk került a sor.

„Lépjetek elő, Paprika Jancsi és Aribaba, — mondá a király. — Utolsónak jöttetek, utolsónak hallgatlak ki benneteket. Hány pár cipőcskét készítettél ez évben, Paprika Jancsi?”

„Százötven cipőcskét és ötven eszmacskát.”

„Aribaba te hány ruhácskát varrtál idén?”

„Százhatvan ruhácskát és negyven kalapot” — felelé Aribaba.

Jóságosan nézett rájuk a király mindent látó szemüvegén át. „Jól van, igazat mondtatok. Szorgalmatokkal első helyre kerültetek. De most lássuk még a magaviseleteteket. Amint nézlek téged, Aribaba, mindent látó szemüvegemen át, te egész éven keresztül jó és szerény voltál. Mikor ettől, a morzsát mindig leszórtad a madárkának és bogaraknak. Te pedig Paprika Jancsi egyszer mély vízbe ugrottál, hogy kiments egy fuldokló méhecskét, máskor meg kiesett madárfiókat tettél vissza fészkébe, most pedig azért kértetek el a királyválasztásról, mert a repülőgépetektől megsérült kis baglyot hazavittétek fészkébe, nem törődve azzal, hogy esetleg teljesen lekészheteték volna a királyválasztásról. Nemes cselekedet volt tőletek, mert fontosabb volt nektek egy kis madár élete, mint egy muló királyi dicsőség.”

„Tisztelt választógyűlés! — emelkedett fel trónjáról a király. — Én utódomul Paprika Jancsit és Aribabát ajánlom, mint legméltóbbakat e hivatás betöltésére. Szorgalmuk és jóságuk méltóvá teszi őket a bíbor viselésére. Kérem a tisztelt választógyűlés szavazatát!”

A babák mind egyhangú lelkesedéssel jóváhagyták a király ajánlatát, aki most lelépett trónjáról s arany koronáját levéve, Paprika Jancsi fejére illesztette, Aribaba fejére meg a

királyné gyémántos koronáját. Eljeneztek a babák új királyukat és királynéjukat, akik méltóan viselték megérdemelt bíborukat és nem lettek gögősek e nagy kitüntetés által.

Munkatársainkhoz és kis olvasóinkhoz!

Mindnyájunk élete, egészsége a jó Isten kezében van. Ha ő úgy akarja, egyik napról a másikra lever lábunkról a betegség. Az ő végzésében meg kell azért nyugodnunk, mert a rosztat is javunkra tudja fordítani.

Én is megnyugszom azért, ha most is pár hetet hülés miatt fekve is kell tölteni a doktor bácsi rendeletére.

Tudom, hogy ezalatt jó kezekben lesz a szerkesztés munkája. Scharl Imréné, munkatársunk, a kedves Böske néni fog helyettesíteni távollétem alatt. Ő épp olyan szeretettel foglalkozik a gyermekvilággal, mint én. Ám, ha testben nem is vagyok a szerkesztőségben, azért minden érdekel, az érkező leveleket mindennap behozzák ide a klinikára, s Böske néni mindent elmond, ami a szerkesztőségben történik.

Remélem, hogy a jó Isten mihamarabb visszaadja egészségemet — addig is üdvözlöm szeretettel úgy kedves munkatársaimat, mint kis olvasóimat.

A szerkesztő néni.

Az „Új Cimborá” munkatársaihoz és olvasóikhoz!

A szerkesztő néni kedves meleg soraira, amelyben bemutat és beajánl az Új Cimborá olvasótáborának, úgy érzem, nekem is szólnom kell pár szót, úgy a kedves munkatársakhoz, mint a kis Cimborákhoz, abból az alkalomból, hogy a Szerkesztő néni részéről engem ért az a megtiszteltetés, hogy távolléte alatt helyettesítsem a szerkesztői teendőkben.

Örömmel és szívesen vállalom ezt a szép munkát. S most, hogy ez a felelősségteljes feladat rám hárult, látom csak, hogy mit jelentett ez a munka egy ember, egy gyöngy nőt vállán, hét hosszú éven keresztül. Mennyi küzdelmet, mennyi gondot! A jó Isten különös kegyelme kellett hozzá, hogy az eltelt évek alatt megszakitás és pihenő nélkül helyt tudott állni a mi kedves szerkesztőnk ebben a munkában.

Ám a legkitünőbb gép részei is elkopnak egyszer. A leghősibb küzdelemben is megtorpan az akarat a betegség előtt. A szerkesztő néni is leverte lábáról a betegség. A székelyudvarhelyi útja alkalmával meghűlt és vesegyulladását kapott, s most nem szabad felkelnie.

De megnyugtató, akármeddig huzódna is a betegsége, mi, a lap-munkatársai itt leszünk mellette, az Uj Cimbora ügye a mi ügyünk is lesz, s ha eddig részt vettünk a toborzásban, úgy ezután még fokozottabban veszünk részt, versenyre kelünk a kis cimborákkal, mert tudjuk, hogy ez a legfontosabb

tevékenység, amit a lapért tehetünk: ha terjesztjük.

A jó Istenhez pedig imádkozni fogunk, hogy a kedves szerkesztő néni egészségét minél hamarabb állítsa vissza.

Szíves köszöntéssel

Scharl Imréné — Böske néni.

Ahogy kis cimboráink irnak...

Bemutatózó.

Kedves Marcella néni!

Már régen készülök bemutatkozni, nevem Keresztesi Irén II. el. o. t. Itt Kolozsváron lak-

kunk. Legkedvesebb olvasmányom az Uj Cimbora. Szeretettel üdvözlöm a többi kis cimborát. Kezeit csókolja:

Kolozsvár, 1939 dec. 10.

Keresztesi Irén II. el. o. t.

Ezt a két életrevaló, ügyes legénykét mi mutatjuk be nektek. A munkáik, leveleik után már ismeritek őket, most képről is meglátjátok, hogy

hány pénzt érnek. Mindketten hűséges, ragaszkodó cimborák, máskülönben unokatestvérek, egy faluban laknak. Nevük: Daday Zsolt IV. el. o. t. és Daday Ádám VII. el. o. t., Semesnyén laknak. Mindaketten nagyon szeretnek olvasni.

Elsők a rejtvényfejtésben és szerkesztésben. Habár Zsolt pár évvel fiatalabb, mint Ádám, azért el nem maradna mögötte semmiért. Ez a nemes versengés acélozza erőiket. De így is kell. Így edződnek majd az életre is.

A legutóbbi találós kép meséje.

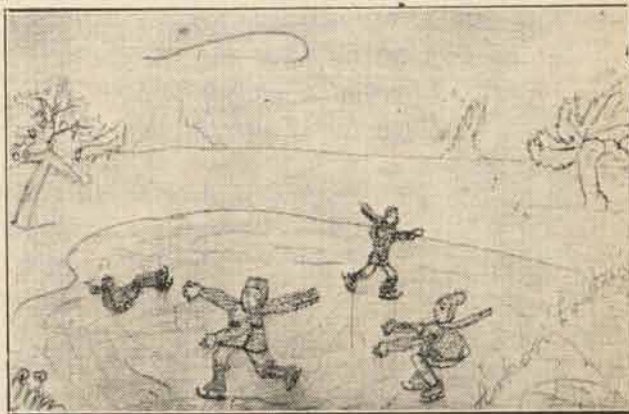
A pajkos fiú.

Kovács Pista szegény gyermek volt. Özvegy édesanyjával a falu végén lakott. Édesanyja mosónő volt és ezért a nagy kádat mindig meggyűjtötte esővízzel, hogy legyen mivel mosnia. Egy alkalommal, mikor tele volt a kád tiszta vízzel, Pista bele mosta a lábát és bepiszkolta a vizet. Mikor az anyja meglátta, elővett egy botot, hogy megverje. Pista elfutott az anyja verése elől, de megbotlott egy kőben és megütötte magát. Anyja verésétől megmenekült, de a jó Isten megbüntette, az elől nem lehet megmenekülni.

Soós Nusi, IV. el. o. t., Sülelmed.

Jól dolgoztál Nusika, dicséretet kapsz. Nem csak a fogalmazásod jó, de a helyesírásod is kifogástalan. (Szerkesztő néni.)

Víg korcsolyázás.

Árkosi Zoltán IV. el. ot. (Torda) rajza.

Bum-Csum Juci írógépszámban.

Írta: Nemes Nagy Mártha.

Bum-csum Juci tanult éppen,
Kottát rajzolt egy térképen,
Ehhez ugyan csak ő értett...
Ki látott még ilyen szépet?
Violinkulcs a tengeren,
Egy város egy jel, hang legyen...
A délkörök, vonalrendszer,
Megvolt sokszor, nem csak egyszer.

Anyá épp a póstára ment,
Juci ennek nagyon örvend...
Apa még az irodába,
Ki ügyeljen Jucikára?

De nem is kell reá vigyázni,
Itt benn nem fog fára mászni...
,Nagyselű' ötlete támad,
Levelet ír Nagymamának...

De nem kézzel, téves hinni,
Írógéppel fogja írni...
Kotta-térkép már unalmas...
— Ni, ni ott egy papirhalmaz,
Apa itt kinn felejtette,
És Jucika felfedezte.
Az írógép ott áll úrván,
Kis filigrán asztalkáján...
Juci hozzálép merészen,
Csodálatos levél lézen...

Alig üti le a gépet,
Észrevesz egy fura képet,
Egy kis törpe jó befelé,
És odaáll Juci elé...
— Nő te kislány, hadd csak szépen,
A levelet írógépben,
Elmegyünk világot látni...
Hogy hova? azt te találod ki!

Jucika szörnyen megijedt,
Nem látott még soha ilyet,
Felszökött az írógéptől
És menekült a törpétől...
Hiába volt, mind hiába,
Az bedugta őt egy zsákba,
A zsákot jól bekötötte,
Aztán hátára vetette.
Igy indult el a világba
Bum-csum Juci csukott zsákba'.

Azt hiszitek nem pityergett?
Hisz pityereg minden gyermek,
Ha a büntetéstől retten,
Mert dolgoznak nem felett meg.
Törpe kinyitja a zsákot,
— Jaj Istenkém, miket látok?...
Írógép bácsik és nénik,
Mind a törpe zsákját nézik...

Ahogy a fejét kidugta,
Minden gép ezt kiáltotta:
— Ez az, ez az a rossz gyermek,
Aki nem hogy leckét írta,
Mamájának szót fogadna...
Magát mindenbe beártja,
Írógépnek nem barátja.

Sok gép billentyűje csattog...
— Büntessük meg, — mind így pattog...
— Halljátok meg könyörgésem,
Jó leszek, ezt megígérem...
— Késő bánat, késő bánat...
Zúgják a gépek egymásnak.
De a törpe int szemével,
És a zsákot szépszerével
Egy-kettőre visszacsukta,
Sok írógép mosolyogta.

A törpe ily szót mondta:
Igy jár az, ki rosszat forgat,
— Máskor jobb légy Bum-csum Jutka,
Hagyd a gépet ott a sutba.

S másnap, amikor felébredt,
Kerülte az írógépet.

Szerkesztői üzenetek.

T. Nagy János, Bánffyhungad.

Levelét csak Székelyudvarhelyről való visszaérkezésem után kaptam kézhez. Hiszem azonban, hogy azóta már a hiányzó számokat is megkapta. Ha a bánffyhungyadi kis olvasók állják a régi barátságot, mi is álljuk a jövőben is. Szíves üdvözlét.

László Erzsébet I. g. ot. Petrozsény. Lejárt ugyan jan. 1-ével az előfizetésed. De te úgy megszeretted ezt a kis Uj Cimbora ujságot, hogy megkérted szüleidet, hogy járassák tovább. Szeretettel gondolsz a főbbi kis cimborára is és üdvözlőd is őket. Im átadom nekik az üdvözlét. — *Bagossy Ádám III. el. ot. Nagybánya.* Az újévi számból megfejtett rejtvényeid úgy látom hibátlanok. Jól dolgoztál Bagossy Ádám. Így a sorsolásra be is kerül a rejtvényed. — *Blau Ariane Baba Kolozsvár.* Szép köszöntő kártyát küldtél kéményseprővel meg egy pompás kövér újévi malaccal. S a jókívánságot is mennyi gonddal, vigyázva, milyen rajzolt betűkkel írtad. Ha nem írtad volna is ki, akkor is kiéreztem volna, hogy egy hűséges kis cimborám írja ezt a levélkét. — *Gálffy Gábor I. g. ot. Erdőszentgyörgy.* Hosszabb ideig beteg voltál. Azért küldted későn az újévi jókívánságokat is. Ez a késés a legkevesebb. A jókívánás sohasem késik. A fő, hogy most már ismét egészséges vagy. Az új rejtvényt várjuk. —

Salaty Magda IV. el. ot. Brassó. A kedves tisztelendő nővérekhez jársz a zárdába. Az Uj Cimborát a nyár óta járatos s most küldöd a bemutatkozót. Arról is tanubizonyoságot teszel, hogy a „Hogy írjuk“ rovatot szorgalmasan olvasgatod. Ezt abból következtetem, hogy Adzsit kumár nevéből 210 új szót képeztél. Jól dolgoztál Sálaty Magdus! dicséretet érdemelsz. Szüleid üdvözlétét üdvözléttel viszonzom. — *Graf testvérek, Csernátfalu.* Számszerint négyen írtatok alá a bemutatkozó levelet. De ennél még sokkal többen vagytok. Éltesse a jó Isten mindnyájatokat. A székely népmeséket megkaptátok. Minden nap olvastatok belőle. A kisebbek körülülték az asztalt s úgy olvasott egy nagyobb közületek a kisebbeknek. Így legalább egyszerre az egész család hallgathatta a meséket. A bemutatkozó leveletek — legyetek türelemmel sorra fog ke. Beléptél te is a rejtvényfejtők közé. S látom, hogy rülni. — *Treuhajt Tibor III. el. ot. Kolozsvár.* a levelet is minden segítség nélkül saját erődből írtad s a megfejtéseknél is magad dolgoztál. Ezt szeretem. Minden kis cimborára álljon meg a maga lábán, így lesz belőle életrevaló ember. Jőjj majd be egy szombat délután Tiborka, hogy ismerjellek meg szemtől-szembe is.

Szabó Klárka IV. el. ot. Resica. Tüzzről patlant ügyes kicsi lánya! Olyan értelmesen, helyesen írtál, hogy kétszer is elolvastam a leveled. Az aranyszivecskét megkaptad, azóta őrzöd is vigyázva. Azt hiszem, ha a toborzóba beállnál, ott

is megállnád a helyed. Ott még sok olyan leányka és fiú van, akik szívesen lennének új cimborák, ha valaki betoborozná őket. — *Keresztesi Irénke II. el. ot. Kolozsvár.* Még csak II-ik elemista vagy, de a rejtvényeket már is szívesen fejtegeted. Az újévi szám megfejtései hibátlanok. Am egy kockarejtvényt üresen küldtél be. Most azt akarod, hogy ezt mi fejtjük meg? vagy pedig azt szeretnéd, hogy az Uj Cimborában is megjelenjen, akkor a megfejtést is mellékelni kell.

Bodonyi Ica, Nagyszeben. Régi szatmári kis cimborám vagy. Onnan költöztetek át Szebenbe. Most hol érzed magad jobban? az új helyen-e vagy a régin? Az iskolában sok a tanulnivaló, alig győzitek sokszor. Az aranyszívet neked is elküldtük, még én személyesen rendeztem el. No, se baj, küldünk majd helyette másikat. Ugy látszik az uton elveszett. — *Petrila Olga II. el. ot. Braila.* Megleptél kis Olga a leveleddel. Olyan ügyesen fogalmaztál, hogy egy gimnázista leány-nak is dicséretére válhatna. S helyesírási hiba is aránylag kevés a leveleddben, pedig irod, hogy magyarul csak otthon, s főképp az Uj Cimborából tanulsz. Az elmúlt nyáron ott voltál a brassói találkozon. Szeretnéd, ha a következő nyáron megint lenne ilyen szép kirándulással egybekötött találkozó, hogy azon ismét résztvehess.

Bagossy Ádám IV. el. ot. Nagykaroly. Az első voltál, aki a nehéz, jan. 15-i rejtvényt megfejtetted. Ugy látszik ebbe kevesen mertek belefogni. Te próbálkoztál s amint látom sikerrel. A rovatvezető bácsi átnézi, s amennyiben hibátlan, a sorsoláson is részt vesz. — *Richter Juliska III. el. ot. Székelykeresztúr.* A jókívánságokat köszönöm — hasonlókkal viszonzom. Régóta készülsz írni, de beteg voltál közben hosszabb ideig. Az arany szivecskének nagyon örültél, őrzöd is féltő gonddal. Az Uj Cimborát nagyon megszeretted, alig várod az érkezését.

Daray Gáborka öt éves, Brassó. A kis szürke veréb írta meg helyetted a bemutatkozó levelet. Emlékszem rád kis cimborára, még a nyári brassói kirándulásról. Ej, de pompásan is mulattunk azon a kiránduláson! Remélem, hogy megyünk még a brassói kis cimborákkal közös kirándulásra. A fényképről, amit a bemutatkozó levéllel küldtél, rögtön rád ismertem. *Pop Cicio Magdus I. el. ot. Brassó.* A ragaszkodó és hűséges brassói kis cimborák közé tartozol, most még csak I. elemista vagy s száz iskolába jársz, ezért helyetted is a kis szürke veréb írta meg a levelet, de év végére minden biznnyal egyedül, segítség nélkül is őrész majd a szerkesztő néninek. A brassói kiránduláson mindakettőn ott voltál. Óh, de pompásan is telt az idő akkor! Az erdőben, a szép kis tisztáson, amelyet köröskörül hegyek koszorúztak. — *Bálint Erzsike IV. el. ot. Csernátfalu.* Beálltál a szorgalmas rejtvényfejtők közé s nem csak az újévit fejtetted meg, hanem a nehéz madaras keresztrejtvényt is a jan. 15-i számból. Részt is veszel a megfejtéssel a sorsoláson. — *Némethy Nusi VII. el. ot. Székely-*

keresztur. Három évvel ezelőtt irtál utoljára. Közben — tudom én azt — sok volt a tanulni-valód, meg másmi egyéb, ezért nem irhattál. Irod, hogy szép szindarab előadásban volt részetek. Te és hugod is szerepeltetek. Az előfizetés 1938. júl. 1-ig van rendezve. Rajzkiállítás pontosan mikor lesz, most nem tudom megmondani, *de rajzokat, képeket* mindig lehet beküldeni. — *Fogarasi román. kath. elemi iskola növendékei.* Nincs panaszom rátok, ha ritkán is, de azért csak irtok. S nem csak megfejtést küldtetek be, de újat is szerkesztettetek. Bogyor Matild VII. el. ot., Farkas Anna VII. el. ot. mind ügyesen dicséretreméltóan dolgoztatok. Jó tanítónénitek lehet, hogy így ösztönöz benneteket a nemes és hasznos közös munkában való részvételre.

Daday Ádám VII. el. ot. Semesnye. Nem könnyű feladat a jan. 15-i szám keresztrejtvényeinek a megfejtése, azért nem riadtál vissza a fejtéstől sem. A sorsoláson részt is vesz a rejtvényed. —

Vezeti: Jóska bácsi.

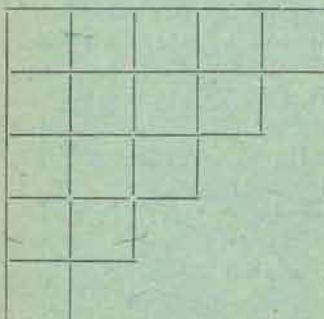
1. Pótló rejtvény.

Beküldte: Orbán József IV. el. o. t. Brassó.
— ukarest, — sztergom, — oma, — isszabon.
— sztambul, — agyvárad.

Ha e földrajzi fogalmakat helyesen kipótoljátok, egy ország fővárosának nevét kapjátok.

2. Kocka rejtvény.

Beküldte: Gálffy Gábor I. g. o. t. Székelykeresztur.

A-val kezdődik,
d-vel végződik,

Élőlény ez is (Középen egy
v. betű pótolandó).

Erre ülni szoktunk,

Szerszám,

C-betű után következik az
abe-ben.

3. Képrejtvény.

Beküldte: Boros fivérek, Déva.

Magánhangzós rejtvény.

Beküldte: Szalma Magda IV. el. o. t.
Balavásárhely.

e e e E e
e e y á ó a e a

A magánhangzókat kell kipótolni, s két nevet kaptok. Mindakettőt ismeritek.

Megfejtések a december 1-i számban:

Keresztrejtvény:

Vízszintes: 1. vakáció, 8. Ili, 9. E. F. V. 10. z. M., 11. olló, 12. Samu, 14. id., 16. a csiga, 19. elemi.

Függőleges: 1. vizsgák, 2. alma, 3. ki, 4. a, 5. cél, 6. (k) ifli, 7. óvoda, 11. ou, 13. mise, 15. E. G. E., 17. H (i), 18. ma.

Nézzetek utána gondosan, ti is így fejtetek-e meg?

Betűrejtvény: Balaton.

Talalós kérdésekre felelet:

Madár mondja — *kár*
Füstjét ontja a — *gyár*
Izzadunk, ha jó a — *nyár*
Óhajtunk, ha azt mondjuk — *bár*
Cipőt maraszt a — *sár*

A december 15-i szám megfejtése:

Pacarejtvény: Daday Ádám.

Földrajzi pótlórejtvény: 1. Temesvár, 2. Segesvár.

Talalós kérdésre felelet: veréb, véreb, ver, vér, éber, eb.

Megfejtést küldtek be: Daday Zsolt IV. el. o. t., Semesnye, Bagossy Ádám IV. el. o. t. Nagykároly, Bálint Erzsébet IV. el. o. t. Csernátfalva, Richter Juliska Székelykeresztur, Árkossy Zoltán IV. el. o. t. Torda, Molnár Anna, Margit, Egerbegy, Gálffy Gábor Székelykeresztur, Szabó Péter, Arad, Babos Lili Temesvár.

Nyertések lettek: Bagossy Ádám, Richter Juliska, Szabó Péter.

Az „Uj Cimborá” előfizetési árai.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. Egyes szám ára 10 lej. Magyarországon 12 pengő. Jugoszláviában 100 dinár, Amerikában 300 lej.

Főmunkatársak:

Teleky Dezső, Coltești.

Kormos Jenő, Chiend

+ + +

Minden cikkért a szerzője felelős.

Szerkesztőhelyettes a szerkesztő távollétében.

Scharl Imréné, Mestitz Erzsébet.